

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК
«30» _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«30» _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх
освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
«30» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Композиція в дизайні»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 02 Культура і мистецтво
спеціальність – 022 Дизайн
освітньо-професійна програма – «Графічний дизайн»

кафедра архітектури та дизайну

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Лабораторні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	3	5	30	30	4	8	78	150	5
Заочна	3	6	8	4	-	-	138	150	6

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 «Дизайн» затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15.06.2022 року) зі змінами, відповідно до рішення Вченої ради (протокол № 11 від 26.06.2024 року).

Робочу програму склала доцент кафедри архітектури та дизайну, к.мист, доцент **Рублевська Наталія Володимирівна**.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури та дизайну, протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри архітектури та дизайну, д.архітектури, професор

Оксана ДЯЧОК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Дизайн» протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності
к.пед.н., ст.викл.

Ірина ЦДИЛО

Гарант ОП «Графічний дизайн»
к.пед.н., ст.викл.

Ірина ЦДИЛО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМПОЗИЦІЯ В ДИЗАЙНІ»

1. Опис дисципліни «Композиція в дизайні»

Дисципліна «Композиція в Дизайні»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань – 02 Культура і мистецтво	Статус дисципліни обов'язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	спеціальність – 022 Дизайн	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна - 3</i> Семестр: <i>Денна – 5</i> <i>Заочна - 6</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – « Графічний дизайн »	Лекції: 30 год Лабораторні: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 78 год.</i> <i>Заочна – 138 год</i> Тренінг – 8 год. Індивідуальна робота : <i>Денна – 4 год.</i>
Тижневих годин – 8 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – <i>Екзамен 5,6</i>

2. Мета і завдання дисципліни «Композиція в дизайні»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Мета вивчення дисципліни – Розвиток у студентів творчої уяви і дизайнерського мислення; ознайомлення з основними принципами композиції, такими; виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку; формування у студентів здатності сприймати та аналізувати естетичні аспекти різних композицій; вміння вести цілеспрямоване спостереження навколишньої дійсності, творчо відбирати життєві враження і відображати їх у правдивій образній формі; оволодіння професійною майстерністю з широким застосуванням її у професійній діяльності; формування у студентів глибоких теоретичних знань та практичних навичок у сфері композиції, що дозволяє створювати візуально привабливі і функціональні дизайнерські рішення; навчити використовувати знання у дослідницькій і практичній діяльності графічного дизайнера. Курс спрямований на розвиток творчого мислення, критичного аналізу візуальних матеріалів та застосування отриманих знань у професійній діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

1. Ознайомлення з історичними аспектами розвитку композиційних технік у дизайні.
2. Виховати у студентів навички творчої діяльності, навчити вмінню послідовної роботи над витвором від ескізу до його завершеності.
3. Ознайомити із виразними особливостями різних образотворчих матеріалів і технік в дизайні.
4. Опанувати знання з історії розвитку теорії композиції, її основних закономірностей, правил і методів.
5. Розвиток навичок аналізу існуючих дизайнерських робіт з точки зору їх композиційних особливостей.
6. Заохочення до експериментування з різними формами, кольорами та текстурами для створення оригінальних композицій.
7. Розуміння взаємозв'язку між елементами дизайну та їх впливу на загальне сприйняття роботи.
8. Формування вмінь критично оцінювати власні роботи та роботи інших дизайнерів.
9. Розвиток національної ідентичності засобами композиції та кольорознавства крізь призму графічного дизайну.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК09. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань з курсів «Рисунок», «Живопис», «Історія та теорія дизайну», «Історія та теорія української та світової культури»

2.5. Результати навчання.

ПР07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розробленнях у художньо-проектних вирішень.

ПР11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ.

Тема 1. Загальне поняття про композицію. Предмет композиції. Види і типи композиції. Місце композиції в дизайні. Основні етапи розвитку композиції.

Предмет і завдання курсу композиції. Визначення понять: „композиція”, „структура”, „конструкція”, „компонування”. Фронтальна, об'ємна, глибинно-просторова композиція.

Місце композиції в теорії мистецтвознавства, психологія художньої творчості. Її роль і місце у становленні графічного дизайнера.

Стислий огляд методів навчання композиції в дизайні.

Тема 2. Основні закономірності композиції. «Золотий перетин» в композиції дизайну.

Закон цілісності, новизни, контрастів, підлеглості всіх засобів і закономірностей композиції ідейному задуму. Ритм, симетрія, асиметрія, розміщення головного на другому плані, передача простору, крапка, штрих, тонува і кольорова плями, лінійна й повітряна перспективи. «Золоті пропорції». «Золотий перетин» у природі, в дизайні.

Тема 3. Методологічні та наукові основи композиції. Суть і динаміка творчого процесу в дизайні.

Методи роботи над композицією. Загальні принципи методу творчої і композиційної роботи над твором. Накопичення початкових уявлень. Зародження ідеї і образного задуму майбутнього твору. Ідея. Тема. Конкретне вираження теми та ідеї. Робота над ескізом, твором. Зв'язок композиції з іншими науками. Сили та компоненти художньої творчості.

Тема 4. Статика і динаміка в дизайні.

Загальне поняття про статику і динаміку. Принципи створення статичних і динамічних композицій. Приклади застосування статичної і динамічної в графічному дизайні.

Тема 5. Симетрія і асиметрія в дизайні.

Загальне поняття про симетрію і асиметрію. Принципи створення симетричних і асиметричних композицій. Дзеркальна симетрія. Приклади застосування симетрії та асиметрії в графічному дизайні.

Тема 6. Колір як засіб композиції.

Емоційна дія кольору. Теплі і холодні, хроматичні і ахроматичні кольори. Передача ідеї за допомогою кольорових плям в графічному дизайні.

Тема 7. Контраст і нюанс у дизайні.

Загальне поняття про контраст і нюанс, тотожність в композиції. Закономірність контрастних відношень. Тотожність – найпростіший зв'язок між елементами. Нюансні співвідношення. Принципи створення контрастних композицій.

Тема 8. Ритм і метр, графічність і силует у графічному дизайні.

Ритм у дизайні, природі й мистецтві. Ритм як засіб організації дизайнерської форми. Метричні та ритмічні ряди. Закон ритмічних змін.

Організація міжпредметного простору. Силует, контур, контурне напруження, фігуральність, „негатив - позитив”.

Змістовий модуль 2. ПРОСТОРОВІСТЬ ТА ОБ'ЄМНІСТЬ В КОМПОЗИЦІЇ ДИЗАЙНУ. ЗАМКНУТІ І ВІДКРИТІ КОМПОЗИЦІЇ. СТИЛІЗАЦІЯ ТА ДИЗАЙНЕРСЬКЕ ВИРІШЕННЯ.

Тема 9. Простір і час як композиційні фактори.

Площина і простір, фон і зображення в графічному дизайні. Час як фактор композиції. Різні аспекти проблеми часу в дизайнерському творі.

Тема 10. Графічний дизайн та властивості просторової форми та засоби об'ємно-просторової композиції.

Властивості просторової форми в дизайні. Фактура, текстура, величина, положення в просторі. Масштаб, пропорції і пропорційні величини. Особливості сприйняття простору і об'ємної форми в графічному дизайні.

Тема 11. Оптичне перетворення площинної поверхні та його застосування в графічному дизайні.

Ілюзійні прийоми на площині. Способи передачі об'єму на площині. Тональний контраст. Зміщення і зсуви. Накладання зображень, чергування планів, „плетінка”.

Тема 12. Особливості замкнутої і відкритої композиції в графічному дизайні.

Закон домінанти. Основні принципи та умови вирішення замкнутої композиції: компонування елементів у заданій площині, поділ площини на частини, ритмічна організація елементів, утворення композиційного центру. Відкрита композиція. Застосування відкритої чи замкнутої композиції в графічному дизайні.

Тема 13. Статична і динамічна рівновага в дизайні.

Композиція картини. Загальні принципи організації композиційної рівноваги на площині. Методи роботи над статично та динамічно врівноваженими композиціями. Використання статичної або динамічної рівноваги в графічному дизайні.

Тема 14. Стилізація, принципи стилізації та їх застосування в графічному дизайні.

Стилізація. Принципи стилізації. Декоративне зображення елементів живої та неживої природи. Етапи переробки природних форм у декоративні.

Тема 15. Жанри мистецтва в графічному дизайні: натюрморт, пейзаж. Стилізація натюрморту, пейзажу.

Декоративне вирішення, стилізація натюрморту. Тонова і кольорова пляма, крапка, лінія, штрих. Стилізований натюрморт з предметів побуту. Стилізація пейзажу. Принципи декоративного вирішення пейзажу. Специфіка застосування жанрів натюрморту, пейзажу та інтер'єру в графічному дизайні, створення ефективних дизайнерських рішень. Застосування стилізованих творів у графічному дизайні.

Тема 16. Культурні аспекти в композиції в графічному дизайні.

Графічний дизайн – потужний інструмент для виразу національної ідентичності України. Колірна палітра, символи та орнаментика, типографіка, фотографії та ілюстрації – аспекти, які є основою при створенні композицій у графічному дизайні, що відображають українську національність та ідентичність.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Композиція в дизайні»

	Кількість годин					
	Лекції	Лабор. заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ.						
Тема 1. Загальне поняття про композицію. Предмет композиції. Види і типи композиції. Місце композиції в дизайні. Основні етапи розвитку композиції.	2	2	4			Погочне опитування та оцінювання творчих робіт, презентації
Тема 2. Основні закономірності композиції. «Золотий перетин» в композиції дизайну.	2	2	4			
Тема 3. Методологічні та наукові основи композиції. Суть і динаміка творчого процесу в дизайні.	2		3	2	4	
Тема 4. Статика і динаміка в дизайні.	2	2	4			
Тема 5. Симетрія і асиметрія в дизайні.	2	2	3			
Тема 6. Колір як засіб композиції.	2	2	4			
Тема 7. Контраст і нюанс у дизайні.	2	2	4			
Тема 8. Ритм і метр, графічність і силует у графічному дизайні.	2	2	4			
Змістовий модуль 2. ПРОСТОРОВІСТЬ ТА ОБ'ЄМНІСТЬ В КОМПОЗИЦІЇ ДИЗАЙНУ. ЗАМКНУТІ І ВІДКРИТІ КОМПОЗИЦІЇ. СТИЛІЗАЦІЯ ТА ДИЗАЙНЕРСЬКЕ ВИРІШЕННЯ.						
Тема 9. Простір і час як композиційні фактори.	2	2	4			опитування та оцінювання творчих робіт,
Тема 10. Графічний дизайн та властивості просторової форми та засоби об'ємно-просторової композиції.	2	2	4	2	2	
Тема 11. Оптичне перетворення площинної поверхні та його застосування в графічному		2	4			

дизайні.						
Тема 12. Особливості замкнутої і відкритої композиції в графічному дизайні.	2	2	4			
Тема 13. Статична і динамічна рівновага в дизайні.	2	2	3			
Тема 14. Стилзація, принципи стилізації та їх застосування в графічному дизайні.	2	2	4			
Тема 15. Жанри мистецтва в графічному дизайні: натюрморт, пейзаж. Стилзація натюрморту, пейзажу.	2	2	4			
Тема 16. Культурні аспекти в композиції в графічному дизайні.	2	2	4			
Разом	30	30	78	4	8	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин		
	Лекції	Лабор. заняття	СРС
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА КОЛЬОРОЗНАВСТВА			
Тема 1. Загальне поняття про композицію. Предмет композиції. Види і типи композиції. Місце композиції в дизайні. Основні етапи розвитку композиції.	1		8
Тема 2. Основні закономірності композиції. «Золотий перетин» в композиції дизайну.	1		8
Тема 3. Методологічні та наукові основи композиції. Суть і динаміка творчого процесу в дизайні.	1		8
Тема 4. Статика і динаміка в дизайні.	1		8
Тема 5. Симетрія і асиметрія в дизайні.	1		8
Тема 6. Колір як засіб композиції.		1	8
Тема 7. Контраст і нюанс у дизайні.			8
Тема 8. Ритм і метр, графічність і силует у графічному дизайні.		1	8
Змістовий модуль 2. ПРОСТОРОВІСТЬ ТА ОБ'ЄМНІСТЬ В КОМПОЗИЦІЇ ДИЗАЙНУ. ЗАМКНУТІ І ВІДКРИТІ КОМПОЗИЦІЇ. СТИЛІЗАЦІЯ ТА ДИЗАЙНЕРСЬКЕ ВИРІШЕННЯ			
Тема 9. Простір і час як композиційні фактори.	1		8
Тема 10. Графічний дизайн та властивості просторової форми та засоби об'ємно-просторової композиції.		1	
Тема 11. Оптичне перетворення площинної поверхні та його застосування в графічному дизайні.			10
Тема 12. Особливості замкнутої і відкритої композиції в графічному дизайні.			10
Тема 13. Статична і динамічна рівновага в дизайні.	1		8
Тема 14. Стилзація, принципи стилізації та їх застосування в графічному дизайні.	1		8

Тема 15. Жанри мистецтва в графічному дизайні: натюрморт, пейзаж. Стилiзація натюрморту, пейзажу.		1	8
Тема 16. Культурні аспекти в композиції в графічному дизайні.			12
Разом	8	4	138

5. Тематика лабораторних занять

Лабораторне заняття № 1.

Загальне поняття про композицію. Предмет композиції. Види і типи композиції. Місце композиції в дизайні. Основні етапи розвитку композиції.

Мета: формування цілісної системи знань з композиції, види і типи композиції та її розвитку.

Питання для обговорення:

1. Загальне поняття про композицію. Предмет композиції в дизайні.
2. Види і типи композиції.
3. Місце композиції в графічному дизайні.
4. Основні етапи розвитку композиції.
5. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Як композиція впливає на сприйняття твору?
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 2.

Основні закономірності композиції. «Золотий перетин» в композиції дизайну.

Мета: розглянути основні закони, правила, прийоми і засоби композиції, навчитися знаходити «золотий перетин».

Питання для обговорення:

1. Основні закони композиції.
2. Правила композиції.
3. Прийоми і засоби композиції.
4. «Золотий перетин» в дизайні.
5. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Прийоми композиції.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 3.

Методологічні та наукові основи композиції. Суть і динаміка творчого процесу в дизайні.

Мета: розкрити особливості методологічних та наукових основ композиції, творчого процесу, художнього образу.

Питання для обговорення:

1. Методологічні та наукові основи композиції.
2. Суть і динаміка творчого процесу в дизайні.
3. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Компоненти творчості.
2. Творче завдання з даної теми.

**Лабораторне заняття № 4.
Статика і динаміка в дизайні.**

Мета: розкрити особливості статичних, динамічних композицій.

Питання для обговорення:

1. Статика і динаміка в композиції дизайну.
2. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Приклади статичної і динамічної композиції в друкованих виданнях.
2. Творче завдання з даної теми.

**Лабораторне заняття № 5.
Симетрія і асиметрія в дизайні.**

Мета: розкрити особливості симетричних, асиметричних композицій.

Питання для обговорення:

1. Симетрія і асиметрія в композиції дизайну.
2. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Приклади симетричної і асиметричної композиції в друкованих виданнях.
2. Творче завдання з даної теми.

**Лабораторне заняття № 6.
Колір як засіб композиції.**

Мета: розкрити особливості кольору як засобу композиції, теплі і холодні, хроматичні і ахроматичні кольори, значення кольору в графічному дизайні.

Питання для обговорення:

1. Колір. Теплі і холодні, хроматичні і ахроматичні кольори.
2. Емоційна дія кольору.
3. Передача простору за допомогою кольорових плям.
4. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Колористичний аналіз твору.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 7.

Контраст і нюанс у дизайні.

Мета: розкрити особливості тотожності, контрасту і нюансу в композиції.

Питання для обговорення:

1. Тотожність в композиції.
2. Нюанс в композиції.
3. Контраст в композиції.
4. Практичне, творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Нюанс в кольорі.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 8.

Ритм і метр, графічність і силует у графічному дизайні.

Мета: розкрити особливості ритмічних і метричних композицій, графічності і силуету в дизайні.

Питання для обговорення:

1. Ритм як засіб організації художньої форми. Ритм у природі й дизайні.
2. Метричні та ритмічні ряди. Закон ритмічних змін.
3. Графічність в композиції.
4. Силует, „негатив - позитив”.
5. Практичне, творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Силует.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 9.

Простір і час як композиційні фактори.

Мета: розкрити особливості передачі простору і часу в композиції.

Питання для обговорення:

1. Простір як композиційні фактор.
2. Час як композиційні фактор.
3. Простір і час в графічному дизайні.
4. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Різні аспекти проблеми часу в графічному дизайні.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 10.

Графічний дизайн та властивості просторової форми та засоби об'ємно-просторової композиції.

Мета: розкрити властивості просторової форми та засоби об'ємно-просторової композиції.

Питання для обговорення:

1. Властивості просторової форми.
2. Засоби об'ємно-просторової композиції.
3. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Зорова маса в графічному дизайні.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 11.

Оптичне перетворення площинної поверхні та його застосування в графічному дизайні.

Мета: розкрити особливості ілюзійних прийомів на площині, способи передачі об'єму на площині.

Питання для обговорення:

1. Ілюзійні прийоми на площині.
2. Способи передачі об'єму на площині.
3. Тональний контраст. Зміщення і зсуви. Накладання зображень, чергування планів, „плетінка”.
4. Практичне, творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Накладання зображень, чергування планів.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 12.

Особливості замкнутої і відкритої композиції в графічному дизайні.

Мета: розкрити особливості замкнутої і відкритої композиції в контексті графічного дизайну, закону домінанти.

Питання для обговорення:

1. Композиційний центр.
2. Замкнута композиція.
3. Відкрита композиція.
4. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Відмінності замкнутої та відкритої композиції.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 13.

Статична і динамічна рівновага в дизайні.

Мета: розкрити загальні принципи організації композиційної рівноваги на площині, методи роботи над статично та динамічно врівноваженими композиціями.

Питання для обговорення:

1. Загальні принципи організації композиційної рівноваги на площині.
2. Особливості статичної і динамічної рівноваги в графічному дизайні.
3. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Відмінності статичної та динамічної рівноваги.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 14.

Стилізація, принципи стилізації та їх застосування в графічному дизайні.

Мета: розкрити основні принципи стилізації, етапи переробки природних форм у декоративні.

Питання для обговорення:

1. Стилізація і графічний дизайн.
2. Принципи стилізації.
3. Етапи переробки природних форм у декоративні.
4. Метод асоціативності. Компонування площини стилізованими елементами. Біоніка.
5. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Декоративне зображення елементів живої та неживої природи.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 15.

Жанри мистецтва в графічному дизайні: натюрморт, пейзаж. Стилізація натюрморту, пейзажу.

Мета: розкрити особливості композиції натюрморту, пейзажу та інших жанрів, їх декоративного вирішення та застосування в графічному дизайні.

Питання для обговорення:

1. Основні характеристики натюрморту, пейзажу.
2. Особливості використання натюрморту, пейзажу в графічному дизайні.
3. Декоративне вирішення натюрморту, пейзажу. Тонова і кольорова пляма, крапка, лінія, штрих.
4. Компонування площини стилізованими елементами.
5. Стилізований натюрморт з предметів побуту.
6. Стилізований пейзаж.
7. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Вибір теми і підбір предметів для натюрморту в українському стилі.
2. Творче завдання з даної теми.

Лабораторне заняття № 16.

Тема 16. Культурні аспекти в композиції в графічному дизайні.

Мета: розкрити особливості культурних аспектів в композиції в графічному дизайні.

Питання для обговорення:

1. Колірна палітра.
2. Символи та орнаментика.
3. Типографіка.
4. Фотографії та ілюстрації.
5. Теми та концепції
6. Творче завдання з даної теми.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Традиції та обряди
2. Творче завдання з даної теми.

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів передбачає: підготовку студента до навчальних занять, виконання ним творчих завдань.

У зв'язку із великим обсягом матеріалу та обмеженою кількістю аудиторного навантаження студентам для більш глибокої і повної орієнтації у навчальному матеріалі пропонуються завдання для самостійного опрацювання до практичних робіт.

Самостійна робота студентів є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота студентів із дисципліни «Композиція в дизайні» передбачає:

- активний діалог між викладачем та студентом у процесі навчальної діяльності;

Мета: полягає у необхідності більш детальнішого розгляду тематики курсу з використанням рекомендованих матеріалів і виконанням практичних завдань.

Завдання:

1. надає йому цілісність, підпорядковує його елементи один одному;
2. самостійне вивчення окремих питань з дисципліни;
3. виконання творчих завдань (ескізи, зарисовки, творчі роботи з даної теми).

Критерії оцінювання: теоретичний та художній рівень робіт, володіння законами композиції, уміння студента аргументовано викладати свою концепцію, ідею твору,

7. Тренінг з дисципліни

Соціально-психологічний тренінг

Основна мета тренінгу – формування уміння спілкуватися, конструктивно виявляти свої думки і почуття, підтримувати з людьми гарні стосунки, презентація своїх робіт.

Завдання тренінгу: створити умови для успішного формування у молодих людей почуття власної думки, позитивного ставлення до життя і усвідомленню доцільності свого існування.

Даний тренінг базується на основі презентації власних робіт, їх аналізу та бачення їх практичного застосування, складається із серій практичних вправ, під час виконання яких студенти можуть оволодіти необхідними інтерперсональними вміннями і практично використати набуті знання.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Композиція в дизайні» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування та оцінювання творчих робіт; - презентація робіт; - екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Композиція в дизайні» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання творчого завдання		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання творчого завдання		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу.	Оцінювання практичних завдань та обґрунтування ідеї твору.	«Композиційно-колеристичне вирішення твору» та обґрунтування ідеї твору.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-16
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	

6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	
10	Взірці робіт, репродукції	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Алекс В. Вайт. Основи графічного дизайну. Третє видання. К.: ArtHuss, 2024. 232 с.
2. Балбус Т.А., Рублевська Н.В., Вольська С.О., Мацишина З.А., Тарасюк І.І. Орнамент як засіб формування креативної творчої особистості. *Вісник науки та освіти* (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2023. № 10(16) 2023. С. 353-365.
3. Балбус Т.А., Рублевська Н.В., Мацишина З.А., Тарасюк І.І., Синенький Д.В. Спільні аспекти у методиці викладання композиції та кольорознавства для студентів мистецьких спеціальностей. *Вісник науки та освіти* (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2023. № 5(11) 2023. С. 922-932.
4. Боднар О.Я. Золотий переріз і неевклідова геометрія в науці та мистецтві: Монографія. Львів: НВФ «Українські технології», 2005. 198 с.
5. Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філіпс. Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи. К.: ArtHuss, 2024. 262 с.
6. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
7. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232с.
8. Йоганнес Іттен. Елементи образотворчого мистецтва: Навчальне видання щоденника. К.: ArtHuss, 2024. 168 с.
9. Йоганнес Іттен. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. К.: ArtHuss, 2024. 96 с.
10. Йозеф Альберс. Взаємодія кольору. К.: ArtHuss, 2024. 208 с.
11. Кайдановська О.О. Методичні рекомендації до курсу „Основи композиції”. Творчі практичні завдання. Полтава, 2002. 56 с.
12. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. К.: Вища шк., 2002. 190 с.
13. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
14. Кудренко Д. О. Значення навчальних дисциплін професійно-орієнтованого циклу у формуванні художньо-графічних компетентностей студентів мистецьких спеціальностей. Інноваційний розвиток науки

- нового тисячоліття. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 квітня 2017.) Ч. 1. Ужгород, 2017. С. 27 – 29.
15. Ліатріс Айзмен, Кіт Рекер. PANTONE: XX століття в кольорах. К.: ArtHuss, 2024. 208 с.
  16. Методичні рекомендації «Загальне поняття про композицію. Види композиції»: для студентів спеціальності 022 Дизайн, ОП «Графічний дизайн». Укладач: Рублевська Н.В. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 8 с.
  17. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
  18. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2017. 304 с.
  19. Михайленко В. С., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ: Каравела, 2004. 304 с.
  20. Наталя Удріс-Бородавко. Графічний дизайн з українським обличчям. К.: ArtHuss, 2024. 208 с.
  21. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
  22. Основні поняття архітектурної композиції: Методичні вказівки № 1 з дисципліни «Об'ємно-просторова композиція» / Укл.: О.І. РемешилоРибчинська, І.А. Дида, Х.С. Бойко. Львів: НУ«ЛП», 2001. 36 с.
  23. Пасічний А. Від «макаронів» до графічного дизайну. Лекції з основ графічного дизайну: (наочно-методичний посібник), 2016. – 224 с.: іл.;
  24. Перепелиця Олена. Практичні завдання з композиції. *Мистецтво та освіта*. 2017. № 4. С. 22-27
  25. Пічкур, М. Композиційна схема та її види. *Мистецтво та освіта*. 2005. № 3. С. 13-18
  26. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. Дніпропетровськ, Роял - Принт, 2015. 34 с.
  27. Прищенко Світлана. Кольорознавство : навч. Посібник. К.: Альтерпрес, 2010.
  28. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 110 с.

Допоміжна

1. Design and Composition Secrets of Professional Artists: 16 Successful Artists Show How They Create Prize-Winning Work/ editor International Artist. International Artist Publishing, Incorporated, 2001. 128p.
2. Nathan Goldstein. Design and composition. Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1989.
3. Rublevska N.V. Preservation and development of the museum affairs in Ternopil. Paradigm of knowledge 1(44), ТК Megalon LLC, Frankfurt, 2021. #1 (44). P. 31-45.

4. Sohui Lee, Russell Carpenter. Design for Composition: Inspiration for Creative Visual and Multimodal Projects. Parlor Press, 2023. 158p.
5. Yuding Xie, Nataliia Rublevska, Maria Markovych, Zoia Matsyshyna, Svitlana Volsлф, Iryna Tiutiunyk. The forms and methods of art disciplines teaching under the conditions of distance learning. AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH. Volume 11, Issue 2, Special Issue XXIV., 2021. Indexed: 2022-02-06. P.6-10.

Інтернет-ресурси

1. [Композиція — Енциклопедія Сучасної України \(esu.com.ua\)](http://esu.com.ua)
2. <https://cases.media/article/kompoziciya-v-grafichnomu-dizaini>
3. <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/kompozic>